

Kazak Türkçesinin Kuzey-Doğu ağızları grubundan derlenen ařağıdaki metni okuyunuz, derleme metnini Türk transkripsiyonu ile yazıp Türkiye Türkçesine aktarınız, cümleleri ağız özellikleri bakımından (ses bilgisi, řekil bilgisi ve sözvarlığı özelliklerini) inceleyiniz.

Kaynak:

Sakhipova F. (2007) *Kazak Türkçesinin Merkezî, Kuzey ve Doęu (Orta Jüz) Ağızları*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

Kaynak kişinin

Adı Soyadı Baba adı: Jumabek Ahmetjanulı Belbayev

İkâmet yeri: Jarma İlçesi, Jarma Köyü

Doğum yeri: Jarma İlçesi, Jarma Köyü

Doğum tarihi: 1918

Cinsiyeti: Erkek

Medenî hali: Evli

Öğrenim düzeyi: Meslekî

Mesleği/İş yeri: Demiryolcu / Emekli

Dil bilgisi: Kazakça, Rusça

Başka bir cumhuriyette yaşayıp yaşamadığı: yaşamamış

Soyu: Nayman - Sıban

Konu: Hayatı, Şeker (Oruç) ve Ramazan Bayramları

1. аχmetзʷан_ұлтұ 2. mekenзəjimiz minekij ūḡbʷtis sʷiyus_qazayustan, зʷар
ма аwdanı 3. мамаңдиуумиз темірзʷәтʷi 4. ḡrḡwḡm najman, sibān bətam
5. ат_ḡendi ūḡnan gejin bətdḡ ḡemes pe ḡendi 6. биз ḡendi kəryp_kettik, sənaw
aq patʷanin nıkłtajdin zamanınan tḡwḡb_ḡəsyр, nıkłtajdin zamanin da
gərdyk 7. ḡḡdan beryaraj sḡvet_γkʷmetiniḡ zamanında sḡvet_γkʷmetin gər
dyk 8. ḡḡnḡ ḡətkyzyp taştap, sḡdan beryaraj minekij nazarbajdin zamanı
na gəldik 9. nazarbajdin zamanında ḡendi aq ḡəmyr_syrəmiz, kəb_ḡəmyr_
syrəmiz, ḡəmyr_syrḡb_зʷatirmiz aман_ḡesen 10. biraq, xatıq bḡrḡngḡdan
ḡəte зʷaqsi 11. sebebi ḡendəḡ xatıq bəḡyannan gejin birəwy ataj, birəwy
biḡaj, kemsilikteri bəḡḡb_зʷatət 12. sḡt kemsilikti əli de bətsa, ḡḡt qaj zaman
da bətsa da, kemsilik bəḡyān 13. sḡndḡqtan ḡendi kəzirji kemsilik, kemsili
jim bər bətsa, bər sʷiyar 14. ат_ḡendi men ḡəzym pensijayq dejin зʷḡmḡs_
is tep_keldim 15. qurıq_ḡeki зʷit, sejiз aj_ḡstazim bər ḡəkyetke sınırḡen 16.
ḡendi ḡḡdan beryaraj mine зʷatirmiz, tijiḡv qḡdaj dep, tijiḡt pensijamizdi
atamiz da, sḡnḡ isḡ_зḡp 17. kışkene kəzir ūḡḡtanajin 18. densawḡiyumizзʷ
зʷaqsi 19. minaw vʷraqʷtarimiz bər, ḡeḡtep qarajt 20. ат mejrāmdar, mejrān
dar зʷaqsi 21. minaw ajttā, qazaqtin ajti dəstyrly nərse 22. ḡḡrazanin ajtin
da, qurbān ajtında, keḡḡi ḡətyр_ketken sḡt ajttarda minā зʷḡmḡsʷḡḡtarayq,
xatja_bij, γs kyn pʷrazdnij зʷasamajt 23. ḡḡsḡnḡsḡ bir qatelik dəb_ḡḡtajm,

men ʔozymʃe **24.** sənə bızdın minə zʔyaryw ʔorəndayw minə meʃittın baş
 tiqtarı da ajtpajt **25.** sebebın ajtajın, ajttʃıtap bır yjje bərip, qəran ʔoqəjiq
 desek, ʔoʔar kyndyz zʔmısta, keʃke bərajıq desek, bız kəri ʃvətmiz, kəri
 kempırmız **26.** zər bətsə tajyanaq, kym bətsə səwəq, qıstı gynv ʃviyətəmj
 mız **27.** aʔ anaw zʔastar bızden ymyttenet **28.** ata, neje gəlmedıñız, neje gəl
 medıñız, neje qəran ʔoqəmədınız? **29.** siz anaw gynv ajtta, ʔorazanın ajtın
 da da keljen zʔəqsız **30.** bətməsə, minə qərbən ajtında da keljen zʔəqsız **31.**
 awərip qatdınız bə, ʔə bətməsə, qandaj zʔaydajda kelmej qatdınız dejen
 əngime bətat, əngime bə jaynıj minə zʔaqtarda **32.** sət sıjaqtı, bızdı ʃəqır
 yan yjler de keʃke ʃəqırat, a kyndyz bəratəmj mız da, ajtti ʔotkyzətəmj
 mız **33.** mine ʔosʔaj qatəlikter yanə elementərnıj vəpʔrosta ʔosəndaj ʃarə
 wətarı bə **34.** başqa qandaj, başqası zəqsi, əjbət **35.** ʔow, ajtajın, ʔəndı zʔaq
 saw sıjpat nərxən **36.** tanıjdi zəqsi əjelder ʔerdın sirin **37.** dıʃmənğa sir
 bərmejdaw, zəqsi əjelder **38.** zʔaməndow, awəzya aʔam aw, bədan bərxən
39. bətađı zəqsi əjeldın minezi keñ **40.** başındı zəməndərya ʔetpejdı teñ **41.**
 gawxardıñ saywımdaj zʔarq zʔıraq ʔetet **42.** təradi qəʃvan kərsen ʔow, bır
 minezben **43.** əyənər məndaj əjel qəbəywndaw **44.** ađatda bıʃkızedı təmə
 ywndaw **45.** zʔətdəsi aʃvəwʔanıp, tıstən kelse **46.** biledow neje tysken aj,
 qəbəywndow **47.** zʔimijip kylyp qarajt qəbəywnə **48.** berədı qəʃviq qəjmaj
 tamaywnə **49.** ʔorətı bətdartına kəzyn satıp **50.** zʔasajdı sıjtıq qərmət qəna
 ywnə ʔoj, ʔej **51.** zəqsi əjel ʔənzimejt, qənaq bətsə **52.** aqıti ywətimimən
 terəñ bətsə **53.** kyjewdın başı sıjtı bətađəken **54.** baş qəşəp, zətti zərdın
 ʔow, qızın aʔsa **55.** zəqsi əjel ʔorta bəjtə **56.** şənəti, aqıti, ajta, terəñ ʔoj
 tə **57.** əjatqa zʔan zʔətdəsin qatdirmajdow **58.** zyrəkke ıstamasa ʔej, aram
 ʔojdə **59.** zəqsi əjel ʔənzimejt, qənaq bətsə **60.** aqıti ywətimimən terəñ bə
 tsə **61.** kyjewdın başı sıjtı bətađəken **62.** baş qəşəp, zətti zərdın ʔow, qızın
 aʔsa **63.** ajaywın gəryp, asın ıʃ **64.** əkesın gər de, yjyne tys **65.** ʃəʃəsın gər
 de, qızın aʔ **66.** zʔastaryə bətsən ʔej, tysynys **67.** zəqsi bətsəw, əkesaj **68.**